

HARMONOGRAM SEPAROVANÉHO ZBERU

Odvoz separovaného odpadu je zabezpečovaný 1x týždenne

ZBER OSTATNÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU

Zelený odpad – termín vopred vyhlásený
kompostuje sa v domácnostiach,
prípadne je možné doniesť ho na
obecné kompostovisko

Veľkoobjemový odpad – termín vopred vyhlásený

Elektroodpad – termín vopred vyhlásený

Drobný stavebný odpad – podľa potreby

SEPAROVANIE (TRIEDENIE)

Separovanie je zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Povinnosť realizovať ho vyplýva zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch. Od roku 2006 musíme povinne separovať zelený odpad a od roku 2010 aj zložky komunálneho odpadu ako napr. papier, sklo, plasty, kovové obaly.

Separácia zahŕňa:

- triedenie (rozdeľovanie) komunálnych odpadov
- lisovanie
- odovzdávanie na recykláciu

Pri separovanom zbere sa nepotrebná vec nepovažuje za odpad, ale za druhotnú surovinu, ktorú môžeme recyklovať - opäť použiť na výrobu nových predmetov. Recykláciou odpadov sa znižuje množstvo odpadov uložených na skládku a tým aj množstvo skládok. Odvoz a jeho spracovanie je niekoľkokrát lacnejšie ako jeho uloženie na skládke.

Separovanie odpadu nemá len estetické prínosy v podobe čistejšej obce ale prispieva aj k zlepšeniu klímy na Zemi a šetreniu vzácnych prírodných zdrojov.

AKO SPRÁVNE SEPAROVAŤ?

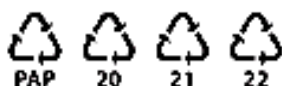
Separovať čiže triediť odpad znamená odovzdávať oddelené zložky osobitne. Od 1. januára 2014 odpad odovzdávame už len do **farebných kontajnerov** rozmiestnených v obci.

Plastové fľaše a kartónové obaly treba predtým **STLAČIŤ** aby zmenšili svoj objem čím zaberú menej miesta v kontajneroch. Takto ušetríme naftu keďže ich nebude treba tak často vyprázdňovať.

NAŠE KONTAJNERY

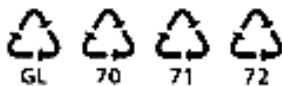
Pri triedení odpadu z obalov sledujeme aj nižšie uvedené značky, ktoré sú súčasťou informácie na obale výrobku a informujú o druhu materiálu, z ktorého je obal vyrobený.

Do MODRÝCH KONTAJNEROV je potrebné vhodiť: Noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, krabice, kartóny (je potrebné rozdeliť papier od lepenky), katalógy, papierové obaly a pod.

Nevhadzuje sa:

Mokrý, mastný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtovaný papier, použité plienky a hygienické potreby, alobal, obaly z mlieka, plastové fólie a pod.

Do ZELENÝCH KONTAJNEROV je potrebné vhodiť: Nevratné obaly zo skla od nápojov, sklenené nádoby, tabuľové sklo, sklenené črepy, poháre zo zaváranín a pod.

Nevhadzuje sa:

porcelán, keramika, autosklo, zrkadlá, TV obrazovky, sklobetónové tvárnice, varné a mliečne sklo, a pod.

Do ŽLTÝCH KONTAJNEROV je potrebné vhodiť:
PET fľaše od nápojov (ich objem je potrebné najskôr znížiť napr. zošliapnutím, stlačením), uzávery na fľašiach nevadia, kelímky, sáčky, fólie, polystyrén a pod., kovové obaly, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal, nápojové plechovky.

Nevhadzuje sa:

novodurové rúrky, obaly od nebezpečných látok (motorových olejov, chemikálie, farby a pod.), kovové obaly kombinované z iným obalom ako napr. zubné pasty

Objemový odpad a ekektorodpad

Ide o odpad z domácností, ktorý svojim rozmerom a hmotnosťou nezodpovedá používaným zberným nádobám. Delí sa na:

rozmerový odpad – nábytok, dvere, okná, podlahoviny, vaňa, WC misa

elektroodpad – chladničky, mrazničky, práčky, televízory, počítače a pod.

- odvoz zabezpečuje spoločnosť Recykling na požiadanie
- elektroodpad môžete odviezť priamo na zberný dvor počas pracovného týždňa v pracovných hodinách (od 8:00 do 15:00) a to **nepoškodený a nerozobratý**

Textil tiež separujeme a to v 6 kontajneroch na to určených umiestnených v obci nakoľko tvorí 4 % hmotnosti z celkového množstva komunálneho odpadu. Môžu byť zabalené v igelitovom obale. Ich vývoz prebieha podľa potreby.

Do BIELYCH KONTAJNEROV je potrebné vhodiť: obnosené šatstvo, odevy, bielizeň, textilie, obrusy, utierky, handry, priadze, hračky, obuv a pod.

Nevhadzuje sa: hrubo znečistený textil (olejom, hlinou, farbou), koberce

Zelený odpad

Kompostuje sa hlavne v domácich kompostoviskách, pričom vzniká kompost, ktorý sa dá využiť v našich záhradkách. Zelený odpad sa vozí aj na obecné kompostoviško.

OBECNÉ KOMPOSTOVISKO

Je v prevádzke v záhradkárskej oblasti pri čističke odpadových vôd na Hronskej ulici na Novej Valaskej.

PREVÁDZKOVÁ DOBA:

od marca do novembra

Od 8:00 do 12:00 každý pracovný deň

KOMPOSTOVANIE

Na verejných priestranstvách vzniká biologicky rozložiteľný odpad teda zelený odpad (odpad z parkov, cintorínov, verejnej zelene,...). Jeho spaľovanie je zakázané ale keďže je biologicky rozložiteľný najvýhodnejším spôsobom nakladania s ním je kompostovanie. Ide o spôsob kedy sa zelený odpad pomocou prirodzeného alebo riadeného procesu rozkladá a vzniká kompost. Kompost je kvalitná surovina, ktorá sa dá použiť ako hnojivo alebo pestovateľský substrát. Vytvorte si doma vlastné kompostovisko 😊.

Domáce kompostovisko

Na domáce kompostovisko toho veľa nepotrebuje. Stačí vybrať vhodné miesto v záhradke kde budeme nosiť pokosenú trávu, listy a iný odpad ktorý nám vznikne prípadne aj niektoré

druhy odpadu z kuchyňa sa dajú tiež využiť. Môžeme použiť aj tenké konaríky, tie hrubšie je potrebné najprv upraviť či už ich postriháme záhradnými nožnicami na menšie alebo pomocou rôznych záhradných drvičov.

PATRÍ SEM:

zvyšky rastlín, buriny, kvety, zemiakové šupky, listie, pokosená tráva, rozdrvené drevo, piliny, hobliny, kuchynský odpad (káva, škrupiny, šupky, kôstky, zvyšky jedál, sáčky z čaju), zemina z kvetov, trus a podstielka drobných zvierat (okrem psích a mačacích), extremity hospodárskych zvierat (obmedzené množstvo), slama a iné pozberné zvyšky, popol z dreva, novinový papier, kartón, kôra stromov, handry z prírodných tkanín.

kompostovacie prísady – vápno, mletý vápenec; bentonit; rohovinová múčka; urýchľovače kompostovania; výluhy z rastlín; pôda; kompost. Slúžia na doplnenie živín, mikroorganizmov, alebo na riešenie problému (zápach, prekyslenie). Pri správnom kompostovaní sa nemusia používať.

NEPATRÍ SEM:

lieky a liečivá, kovy, plasty, textil, sklo, farby, staré oleje, baktérie, chemické postreky, obsah vrečka z vysávača, zvieracie kosti a mäso, mliečne výrobky, rastliny s vysokým obsahom pesticídov, ohorky z cigariet.

Ako kompostovať?

Zásady

1. správny pomer uhlíkatých a dusíkatých surovín

Pre správne namiešanie môžeme uhlíkaté suroviny dočasne skladovať pri komposte (samotné sa rozkladajú pomaly) a pridávať ich postupne k dusíkatým v priebehu ich vzniku – napr. zvyšky z kuchyne. Výborným urýchľovačom kompostovacieho procesu je hnojovica (moč zvierat), ktorou môžeme v nezriedenom stave kompostovanú kôpu občas zaliat.

Je dôležité uhlíkaté a dusíkaté suroviny neukladať vo vrstvách, ale premiešať ich navzájom. Napríklad suché listie či slama sa postupne rozložia, ale ak k nim pridáme dusíkaté suroviny, rozkladné procesy sa rozbehnú oveľa rýchlejšie a o pár dní po založení kompostu v ňom teploty môžu dosiahnuť 40 – 50 °C.

2. dostatočný prístup vzduchu – kompostovanie potrebuje vzduch. Preto sú dôležité vetracie otvory v kompostéroch. Vzduch zabezpečíme tiež prehodením kompostu, čím sa zároveň materiál premieša. Kompostovaný materiál by sa mal prehodiť raz za 1 – 2 mesiace, minimálne však na jar a na jeseň. Dostatočný prísun vzduchu zabezpečí, že kompost nezapácha. Vplýva na to aj správna veľkosť častíc kompostu – uhlíkatý materiál (napr. drevná štiepka), ktorý zabezpečí dutinkovú štruktúru kompostu. Pri nedostatku vzduchu, zlej surovinovej skladbe (priveľa dusíkatých surovín, zľahnutá kompaktná masa) alebo pri zamokrení dochádza k hnitiu (nie ku kompostovaniu) a k zápachu.

3. správna vlhkosť – zamokrený kompost zapácha (zlý prístup vzduchu) a pri vysušení sa kompostovanie zastaví. Optimálne je, keď je kompost vlhký, ani mokrý ani suchý. Pre zabránenie vysychania sa kompostovisko umiestňuje na tienisté miesto. Premočeniu a aj vyschnutiu zabráni zakrytie kompostu strieškou alebo geotextíliou. Geotextília je netkaná priedušná textília, ktorá prepustí vzduch, ale keď nasiakne vodou, voda steká po nej steká a nepremočí kompost. Pomocou geotextílie prebieha kompostovanie lepšie a rýchlejšie. Na zrejúci kompost môžeme zasadiť tekvice, zatienia ho a poskytnú bohatú úrodu.

4. správna veľkosť surovín – čím sú suroviny menšie, tým sa rýchlejšie skompostujú. Ak sú časti veľmi malé kompost nebude mať potrebnú dutinkovú štruktúru a teda nebude zabezpečený dostatočný prístup vzduchu (bude zapáchať). Väčšinou treba skrátiť ťažšie rozložiteľné suroviny – konáre, stonky starších rastlín, drevo. Optimálna veľkosť je veľkosť palca na ruke (približne 2 – 4 cm). Môžeme to dosiahnuť sekaním, lámaním, strihaním, drvením a zoštípkovaním.

Kde kompostovať?

Kedže ide o kompostovanie v našich záhradkách na jeho presnom uložení zaleží len na nás. Avšak kompostovisko by nemalo byť blízko zdroja pitnej vody, nemalo by byť príliš ďaleko s ľahkým prístupom, aby sme mali donášanie odpadu čo najjednoduchšie. Najlepšie je ho umiestniť niekde na tienisté miesto napríklad pod stromy alebo ku kríkom. Ak kompostujeme na voľnej hrvoli (len v kôpke) alebo v otvorenom kompostéry je dobré zakryť ho priedušnou geotextíliou aby bol kompost chránený pred premočením alebo vysušením.

Využitie kompostu

Kompost je kvalitné organicko-minerálne hnojivo, ktorým sa do pôdy znovu dostávajú živiny. Súčasťou kompostu je aj humus, ktorý má priaznivý vplyv na vlastnosti pôdy. Svojim vysokým pH pôsobí proti okysličovaniu.

Využitie:

- kompost k zelenine a ku kvetinám – na jar, podporuje úrodnosť pôdy a rastliny zásobuje živinami
- ovocné okrasné stromy - kompost priaznivo vplýva na prijímanie dažďovej vody a kyprost pôdy.
- pri zakladaní nových záhrad alebo trávnikov - kompost vo vrstve 1 až 2 cm, odporúča sa zľahka prekypriť
- pri údržbe trávniku – kompost rozhodný na jar a v lete (mulčovanie) umožní prevzdušnenie trávy, udržuje vlhkosť, bráni rastu buriny
- rastliny v kvetináčoch - kompost a pôda (piesok) sa zmieša v pomere 1:1.

VÝHODY:

- vzniká humus – prírodné kvalitné hnojivo
- zadržiava vodu, prevzdušňuje pôdu a dodáva jej živiny
- zníži sa množstvo odpadu – menej platíte za jeho likvidáciu
- nepotrebujete priemyselné hnojivá

Kompostovaním sa nešíria nijaké choroby rastlín nakoľko vzniká teplo a mení sa hodnota pH. Znamená to, že choroboplodné zárodky umierajú. (ak sa zmieša viac ako 1 m³ prebieha teplé kompostovanie, kedy zahynú choroboplodné zárodky) Na hygienizáciu viditeľne a silne napadnutých rastlín môžeme použiť vápno. Napadnuté rastliny dáme do nádoby dobre navlhčíme a posypeme vápnom a neskôr vložíme do kompostu.